

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan og mangfoldige læringsmiljøer

Stenstrup Børnehus

Sommer 2022

Børne- og Undervisningsministeriets bestemmelser om evalueringen

Denne skabelon henvender sig til ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I justerer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Forældrebestyrelsen i kommunale og selvejende dagtilbud skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.
- Evalueringen skal offentliggøres.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

1. Hvilke dele af vores pædagogiske praksis ønsker vi at evaluere på og hvorfor?

Tag udgangspunkt i "det levede liv i dagtilbud/den pædagogiske hverdag". Det kan være, I ønsker at evaluere på jeres rutinesituationer såsom aflevering eller afhentning, overgange i løbet af dagen, leg og aktiviteter. Det kan være, at I er nysgerrige på, hvordan jeres praksis understøtter børnene på forskellig vis.

Vi har valgt at sætte fokus på følgende punkter

- Forældresamarbejde.
- Frokosten som læringsmiljø

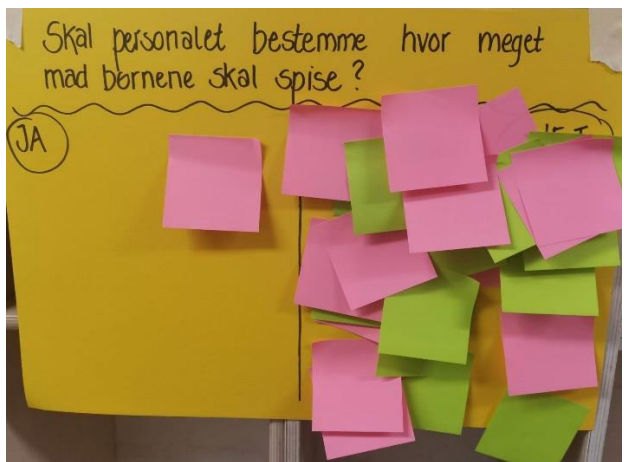
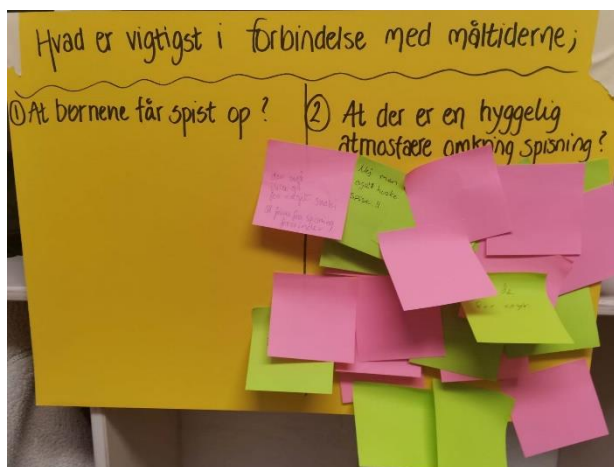
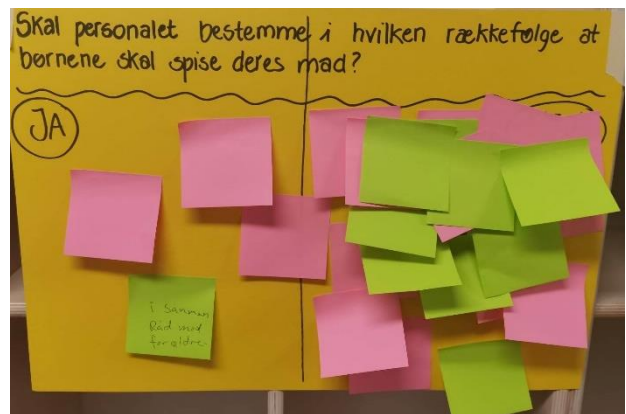
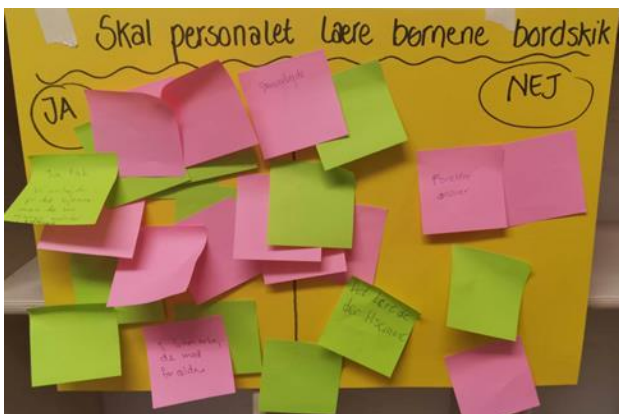
2. Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med ovenstående?

Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, KIDS observationer, fotos, videoobservationer, relationskemaer, børneinterviews, tegninger.

Vi har brugt forskellige dokumentationsformer.

Ifht. *Forældresamarbejdet* har vi bla. inddraget forældrene i en spørgeskemaundersøgelse, for at afdække i hvilket omfang de oplever, at vi efterlever det skrevne i læreplanene, samt inddrage deres perspektiv på samarbejdet. Desuden har vi brugt praksisfortællinger, som vi har analyseret på.

Ifht *Frokosten som læringsmiljø* har vi brugt videoanalyse af vores praksis, praksisfortællinger samt inddraget forældrene i en meningsmåling om hvad de finder vigtigt både ifht frokosten som læringsrum, samt pædagogens rolle heri.

3. Hvad viste vores dokumentation og hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske praksis og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I en **kort** opsamling af hvad jeres dokumentation viste. Hvilke temaer/pædagogiske elementer kommer I spil? Måske det giver anledning til at se på tværs af indholdet i den pædagogiske læreplan.

Evaluering af Forældresamarbejdet:

Praksisfortællingerne viste os:

At forældresamarbejdet er succesfuldt:

- Når vi har fælles forståelse af, og mål for samarbejdet.
- Når der er en løbende dialog og kommunikation med forældrene.
- Når der er en gensidig tillid og respekt i samarbejdet.
- Når vi bruger hinandens perspektiver, som "vigtige brikker i puslespillet".

At forældresamarbejdet bliver udfordret:

- Når vi værdimæssigt ligger langt fra forældrene.
- Når vi glemmer at tage forældrenes perspektiv.
- Når vi tror at vi har eller skal have alle svarene/løsningerne.
- Når vi "antager" frem for at være i dialog med forældrene.
- Når vi ikke er klare i kommunikationen – evt. af frygt for at såre forældrene.

Generelt:

- At nogle personaler kan føle sig usikre, når de sidder til samtaler med forældrene, og oplever, at de skal kunne svare på alt.
- At vi kan have tendens til at se og snakke med "nogle bestemt forældre" – og "overse" andre.
- At vi påvirker hinanden med måden vi omtaler forældrene på

Spørgeskemaundersøgelsen (besvarelsesprocent på 82,25 %) viste os:

- Generelt oplever langt størstedelen af vores forældre et godt forældresamarbejde, og at vi efterlever vores opsatte mål for samarbejdet.
- At rigtig mange forældre oplever at blive set og lyttet til.
- At enkelte forældre oplever at de ikke altid, bliver lyttet til, og set af personalet.
- At flere forældre efterlyser flere planlagte forældresamtaler.

Evalueringsmiljøet som læringsmiljø:

På personalemøder har vi med udgangspunkt i praksisbeskrivelser og videooptagelser arbejdet med evaluering af frokostens læringspotentiale - særlig fokus på følgende:

- **Inddragelse:** Inddragelse, medbestemmelse, indflydelse, demokratisk dannelse
- **Struktur:** Ramme, organisering, indretning og service
- **Fællesskab:** tage hensyn, socialisering, fælles ansvar, børnefællesskaber og inklusion.
- **Sprog/kommunikation:** Udviklende dialoger -barn/barn og voksen/barn, spontan og planlagt samtaler og sproglige rollemodeller.
- **Selvhjælpen og sansemæssig erfaring:** selvhjælpenhed, sansemæssige erfaringer, spise og håndtere mad, konsistens, farve, duft
- **Pædagogens rolle:** Egne normer og værdier kontra faglighed, korrektioner, irettesættelser og kontrol.

Vores evaluering viser os:

- At vi er meget bevidste om strukturen omkring frokosten, men det kræver, at vi er parate til at justere ifht børnegruppen og dagen.
- Inddragelse af børnene ifht det praktiske omkring frokosten, kan tit drukne i en hektisk hverdag.
- Før og efter frokosten, falder graden af struktur – hvilket kan ses på børnenes adfærd. De bliver urolige og der opstår konflikter.
- Vi har en høj grad af opmærksomhed på sprog/kommunikation under frokosten.
- Når vi sørger for at lave små spisegrupper, højner vi kvaliteten af både Fællesskabet samt Sprog/kommunikation.
- Personalet skal være opmærksomme på at holde fokus på "eget bord", og ikke snakke med voksne eller børn fra de andre borde.
- De stille børn kan let forsvinde i mængden.
- Som personale kan vi godt lade os påvirke af, oplevelsen af, at mange forældre forventer at deres børn har spist – og gerne op, samt at det er det "rigtige" børnene har spist.
- At det er vigtigt, at personalet er meget bevidst om, egne normer og opdragelse – og hvordan de spiller ind i *Frokosten som læringsmiljø*.
- Børn kan have forskellige behov for "rammesætning" af de voksne, for at kunne opnå læring.

Forældre svarer i meningsmålingen:

- Alle forældre mener, at det er vigtigere at frokosten foregår i en hyggelig atmosfære, end at børnene får spist op
- Der er delt holdning til, om personalet skal lære børnene bordskik.
- Størstedelen af forældrene mener, at børnene selv skal beslutte i hvilken rækkefølge de spiser deres mad.
- Stort set alle mener at børnene selv må bestemme hvor meget de vil spise.

Generelt:

- Den "antagelse" som personalet har vedr. forældrenes holdning til frokosten, fx at børnene skal spise deres rugbrød før andre ting, viser meningsmålingen ikke er korrekt.
- "Bordskik" er en subjektiv størrelse, som er formet af den enkeltes normer og opdragelse – derfor bør en eventuel bordskik altid tage udgangspunkt i det enkelte barn, under hensyntagende til fællesskabet

4. Hvilke 2-3 læreplanstemaer og/eller elementer fra det pædagogiske grundlag vil vi på baggrund af ovenstående justere i vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Her skriver I nye "korte, retningsgivende refleksioner og eksempler".

Forældresamarbejdet – nye tiltag/praksis

Fremad tilbyder vi alle forældre følgende samtaler:

- Opstartssamtale
- Overgangssamtale fra vuggestue til børnehave
- Når barnet fylder 4 år
- Før skole samtale

Forældresamtalerne tager altid udgangspunkt i Vækstmodellen, og formålet, er i samarbejde med forældrene at danne et helt og nuanceret billede af barnet. Det betyder, at der ikke er nogen som har ret eller tager fejl i deres billede af barnet – heller ikke selvom vi evt. ser barnet forskelligt.

For at møde forældrene ligeværdigt, og ikke indtage positionen som "ekspert", så får alle forældre en vækstmodel med hjem, som dagsorden/forberedelse til forældresamtalerne

Vi har ændret i vores egen "forberedelse" til forældresamtalerne – fra facit til overskrifter.

Forudsætningen for at forældresamtaler kan have det ønsket udbytte er, at personalet i dagligdagen aktivt arbejder på at etablere tillidsfulde relationer til alle forældre. Dette kræver en bevidsthed om, at nogle relationer skal der arbejdes mere på at etablere end andre, og at dette er personalets ansvar.

Ifht forældresamarbejdet generelt:

Vi har et øget fokus på kommunikation med forældrene – med særlig vægtning på de "usynlige" forældre, der hvor samarbejdet og kommunikationen ikke er/kommer naturligt.

Accept af at vi ikke altid ser og oplever barnet på samme måde som forældrene, og se det som en ressource.

Personalet møder hinanden med undren og nysgerrighed på forældreperspektivet, når kollegaer giver udtryk for der er et samarbejde, som udfordrer dem.

Vores udgangspunkt er altid, at ALLE forældre gør deres bedste!!!!

Børn i udsatte positioner

For at imødekomme alle børn, og skabe størst mulig læring, så er det vigtigt at tage udgangspunkt i det enkelte barn – og her er det vigtigt også at imødekomme og tilpasse læringsmiljøet til de børn som evt. er i en udsat position.

Vi har fx børn som ikke kan overskue en hel fyldt madpakke, og som har brug for, at vi hjælper med at overskueliggøre frokosten ved at hjælpe dem med, at finde en ´ mad ad gangen frem fra madpakken.

Der er børn som har svært ved at stole på egen mæt/sult følelse, men som pakker madpakken sammen, så snart et andet barn er færdig med at spise.

Børn som forsvinder i mængden og ikke kommer til orde.

Børn som kan have svært ved at sidde stille under en hel frokost – dertil er den motoriske uro for stor.

Vi forsøger derfor at tilpasse læringsmiljøet sådan at disse børn får den nødvendige ramme og støtte fx ved gøre det legalt at rejse sig og gå med affald over i skraldespanden. På den måde imødekommer vi de børn som har motorisk uro – vi skaber et "lovlig forstyrrelse".

For at skabe tid og ro til at alle får spist til de er mætte, og andre ikke skal "tvinges" til at vente på andre er færdige med at spise, så er der grupper som får fortalt eller læst historie den sidste del af frokosten. Dermed er der både tid til dem som forsat spiser og aktivitet til dem, som er færdige med at spise.

Andre grupper har indført Siesta i forlængelse af frokosten, sådan at børnene når børnene er færdige med at spise, lægger de sig over til Siesta (Børnene ligger på tæpper på gulvet og hører stille musik. Den voksne giver eventuelt tryk eller massage). Dette giver ro i til de børn som er færdige med at spise, tid til dem som fortsat spiser og bedre overgangen til garderoben.

Andre parametre vi kan justere på:

- Sammensætning af spisegrupper
- Placering af frokosten - fysisk
- Brug af service eller ej
- Den voksne ansvar/fokus på inddragende dialoger – for alle.
- Personalets samspil med barnet – positiv retningsangivelse frem for korrektion.
- Overgangen til frokosten

5. Har vi fået øje på, om der er dele af vores pædagogiske læreplan, som vi fremadrettet vil sætte mere fokus på?

Ud over det, I har evalueret på, kan det være I har fået øje på noget, som I ønsker at have mere fokus på fremover.

Rammer, rutiner og forudsigelighed.

I forbindelse med evalueringen af Frokosten som læringsmiljø blev vi bekræftet i, at det for mange børn kan være svært at navigere i dagligdagens overgange fra et læringsmiljø til et andet.

Generelt oplever vi, at mange børn kalder på en dagligdag med rammer, rutiner og forudsigelighed – og i en højere grad end tidligere. Derfor er det et område vi fremad vil have særlig fokus på, og som vi vil forsøge at justere vores læringsmiljø efter.

Tiltag vi vil afprøve i læringsmiljøet:

- **Fast struktur i dagligdagen rutiner og tilhørende overgange.**
Fx skemalagt fast dagsrutine som understøtter, at børn og voksne ved hvad de skal, og hvad der forventes af dem. Både i overgangene, rutinerne og aktiviteterne.
 - **Visuel understøttelse.**
Fx brug af Time-Timer, Piktogrammer eller Konkreter, som støtte i dagligdagens rutiner, overgange og aktiviteter.
 - **Tydelige voksenroller:**
Fx brug af samarbejdsmodeller, sådan at der er en tydelig og afgrænset fordeling af personalets opgaver i dagligdagens rutiner, overgange og aktiviteter.
 - **Genkendelige rutiner på tværs af grupperne.**
Fx ens rammer for samling eller frokost i alle grupper. Sådan at der er en genkendelig ramme/rutine som børnene kan støtte sig til, når der flytter fra en til en anden gruppe.
-

Inddragelse af forældrebestyrelsen

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Der har været afholdt fælles møde i Øbakkerne for forældrebestyrelse og lederteam d.15. november 2022, hvor bestyrelsen er blevet præsenteret for de enkelte børnehuses evaluering af læreplanen.

Derudover har vi løbende inddraget og informeret forældrene om evalueringer, mål og tiltag via nyhedsbrev på AULA og gennem dialog og drøftelser på forældremøder og til forældresamtaler.

Mangfoldige læringsmiljøer

Hvordan har vi arbejdet med mangfoldige læringsmiljøer i de sidste to år?

Her skriver I en **kort** beskrivelse.

De sidste 2 år har været præget af Corona og tilhørende restriktioner. Dette har krævet en løbende justering af vores læringsmiljøer grundet de mange restriktioner der fulgt i kølvandet herpå. MEN netop det at blive tvunget ud i nye praksisser, har på flere punkter været en øjenåbner, som har skabt ny læring og ny praksis på flere områder.

Følgende er eksempler på læringsmiljøer som er justeret med udgangspunkt i de erfaringer vi har gjort os i forbindelse med Corona restriktionerne:

- **Morgenrutinen.**
- **Bruges af vores fysiske rammer**

Ændringer og erfaringer i forbindelse med morgenrutinen.

- **Opdeling af vuggestue- og børnehavebørn i morgenstunden.**

Tidligere har vuggestue- og børnehavebørn haft fælles morgenstund i børnehavens køkken i tidsrummet 6.30-7.30. I forbindelse med at vuggestue- og børnehavebørn/voksne delte sig op, og havde morgenstund i hver sin afdeling erfarede vi:

 - At der faldt mere ro på både voksne og børn.
 - At børnene havde større fokus på hinanden og hurtigt kom i leg, efter afleveringen.
 - At forældrene gav udtryk for, at der var bedre tid/plads til information i afleveringsstunden.
 - At personalet oplevede et større nærvær og bedre mulighed for at se og imødegå det enkelte barn og families behov i afleveringen.
 - At børn som tidligere havde haft det svært i aflevering, fik en lettere og bedre start i institutionen og at de hurtigt kom i leg og fællesskab med de andre børn.
 - At enkelte søskende efterspurgte at spise/starte dagen sammen med sin mindre søskende i vuggestuen.
 - At enkelte børnehavebørn efterspurgte at starte dagen i vuggestuens "mindre" ramme.

Med udgangspunkt i ovennævnte data, har vi valgt at fortsætte med at vuggestue og børnehave åbner i hver sin afdeling. Vi imødekommer dog de børnehavebørn som efterspørger det, og som med fordel kan starte dagen i vuggestuen.

- **Ingen tilbud om morgenmad i institutionen.**

Tidligere har børnehuset tilbudt morgenmad til de børn som blev afleveret mellem 6.30-7.30. Denne praksis afskaffede vi i forbindelse med Corona restriktionerne. Ved ikke at tilbyde morgenmad i institutionen, erfarede vi følgende:

- Der mødte færre børn tidligt ind i institutionen, hvilket gav større ro og nærvær til de børn som kom.
- Personalet fik frigivet resurser til at understøtte det enkelte barn i afleveringen, samt til at guide dem ind i legen og fællesskabet.
- Børnene kom hurtigere i leg og fordybelse.
- De børn som havde egen morgenmad med, fik større ro og fokus til at sidde og spise det medbragte.
- Enkelte forældre har givet udtryk for, at de savner morgenbordet, og at det er besværligere med den ekstra madpakke.

Med udgangspunkt i ovennævnte data, har vi valgt fortsat ikke at tilbyde morgenmad i institutionen. Men at de familier som ikke når at spise morgenmad hjemme, kan medbringe egen morgenmad i institutionen, som børnene kan sætte sig med.

Ændringer og erfaringer i brugen af de fysiske rammer.

- **Ændring af indgang til institutionen.**

Tidligere har alle børn og forældre benyttet hovedindgangen til institutionen, og via en lang gang ned gennem huset, fordelt sig ud til gruppernes garderober.

Under Corona restriktionerne var dette ikke en mulighed, så i stedet skulle forældrene benytte indgangene til de enkelte gruppers garderober.

Vi erfarede i den sammenhæng følgende:

- Børn og forældre blev i højere grad set og fik sagt godmorgen til personalet på gruppen, når de ankom via egen garderobe.
- Børnene blev afleveret ind til leg og aktivitet på stuen, hvilket gjorde afleveringen lettere for mange børn. Ligeledes oplevede personalet, at de ikke i samme grad som tidligere, skulle afbryde den aktivitet de havde med børnene på stuen, for at vinke.
- Gangarealet ned gennem institutionen, har tidligere havde været "et ømt punkt", og et areal som ikke har haft en god funktion, men primært indbød til løb. Areal fik nye positive funktioner.
- I gangarealet blev det etableret nye læringsmiljøer, som indbød til leg og fordybelse, idet der ikke længere skulle gå voksne og børn igennem gangen.

- Børnenes leg fordelte sig ud på flere læringsmiljøer i huset, hvilket skabte mere rum og ro til fordybelse.

Med udgangspunkt i ovennævnte data har vi valgt at bibeholde, at forældrene benytter indgangen til gruppernes garderober i stedet for hovedindgangen.
